

Dokumenttyp Riktlinje	Framtagen inom Samverkansarenan Nya perspektiv	Organisation Region Värmland	Version 1
Dokumentägare Anna Lena Perman Avdelningschef	Fastställare Beredningsgruppen Nya perspektiv	Giltig fr.o.m. 2026-03-26	Giltig t.o.m. 2028-03-25

Behandling med sprutpumpar i samverkande hälso- och sjukvård i hemmet

Gäller för: Hälso- och sjukvård, Kommunal vård och omsorg

Utarbetad av: Viktoria Khalili, medicinskt ansvarig sjuksköterska, Karlstad kommun, Marie Berggren, medicinskt ansvarig sjuksköterska, Filipstad kommun, Hanne Guro Lier Hauge, överläkare, Region Värmland, Peter Ekevig, överläkare, Region Värmland

Innehållsförteckning

Kommun- och regiongemensamma dokument	3
Utgångspunkter för samverkan.....	3
Avvikelsehantering och hantering av tvister.....	3
Inledning.....	4
Syfte	4
Mål	4
Avgränsning	4
Tillämpning.....	4
Ordination.....	4
Riskbedömning	4
Medicinskt ansvar	5
Ansvarsfördelning	5
Material och läkemedel	5
Förvaring och service	5
Uppföljning av riktlinjen	6

Kommun- och regiongemensamma dokument

Detta dokument ska ses som ett stöd i vårt gemensamma arbete. Varje situation är unik, och därför behöver vi alltid lyfta blicken, tänka helhet och utgå från vad som blir bäst för invånaren.

Genom att samarbeta över organisatoriska gränser, bygga tillit och ta gemensamt ansvar skapar vi ett sammanhang där invånaren står i centrum. Vi tar ansvar för vårt eget arbete, återkopplar bakåt och underlättar för nästa steg – så att kedjan håller ihop. Våra gemensamma utgångspunkter hjälper oss att rikta våra insatser, agera tillsammans och stärka värdet i varje möte.

Utgångspunkter för samverkan

Region Värmland och Värmlands kommuner har gemensamt beslutat att ha gemensamma utgångspunkter för samverkan. Utgångspunkterna fungerar som ett gemensamt förhållningssätt i samverkan och kan användas både som kompass och arbetsverktyg. De hjälper till att hålla fokus på det som är viktigast – invånaren – samtidigt som de skapar en gemensam kultur där tillit, ansvar och lärande står i centrum. Genom att återkoppla till utgångspunkterna i dialoger, ställningstagande och planering kan samsyn stärkas, roller tydliggöras och samarbete främjas.

De gemensamma utgångspunkterna är:

Avvikelsehantering och hantering av tvister

Oenighet om tolkning av detta dokument får inte leda till att enskilda inte får sina behov tillgodosedda. Om en part anser att dokumentet inte följs, ska detta i första hand lösas genom dialog mellan chefer på motsvarande nivå i kommunen och Region Värmland. Frågor av mer övergripande eller generell karaktär lyfts till Beredningsgruppen för Nya perspektiv för vidare hantering.

Krävs ändringar i dokumentet inom giltighetstiden lyfts frågan till Beredningsgruppen för Nya Perspektiv.

Inledning

Hos patienter som får hälso- och sjukvård i hemmet via samverkan mellan kommunal primärvård och regionen kan kontinuerlig tillförsel av symtomlindrande läkemedel via sprutpump vara ett patientsäkert alternativ till regelbundna injektioner och bidra till en god och säker palliativ vård.

För den enskilde patienten kan detta innebära en förbättrad symtomlindring, större frihet och bättre livskvalitet.

På uppdrag av palliativa rådet har en arbetsgrupp utsetts för att implementera ett arbetssätt och skapa en länsgemensam riktlinje för användandet av sprutpumpar i hemmet. Arbetsgruppen består av representanter från Region Värmland och kommunerna.

Syfte

Att tydliggöra ansvarsfördelningen mellan huvudmännen. Utgångspunkten för riktlinjen är att det ska vara användarvänligt och effektivt utan utrymme för oklarheter.

Mål

Säkra att palliativa patienter får en trygg, välreglerad och symtomlindrande läkemedelsbehandling

Avgränsning

Riktlinjen avser sprutpump Micrel MP mlh+ och gäller för patienter anslutna till något av regionens mobila team som arbetar med specialiserad sjukvård och palliativ vård och som samtidigt är inskrivna i kommunal primärvård med läkemedelsövertag.

Tillämpning

Riktlinjen tillämpas när patienter har behov av kontinuerlig symtomlindring och därför kan ha nytta av en sprutpump i hemmet. Ansvarig läkare gör en bedömning och upprättar tillsammans med patienten och berörda professioner en plan för behandlingen i hemmet med riktlinjen som utgångspunkt.

Ordination

Se separat rutin *Läkemedelsordination för kontinuerlig subkutan sprutpump (RUT-33194)*.

Riskbedömning

En riskbedömning görs i särskilda fall efter dialog mellan ansvarigt team och den kommunala primärvården, exempelvis vid misstanke om missbruk eller andra risker som har identifierats. I de fall det beslutas om att genomföra en riskbedömning ska riktlinjen *Riskbedömning för avancerad hälso- och sjukvårdsinsatser i hemmet (RIK-22423)* tillämpas.

Medicinskt ansvar

Det medicinska ansvaret har det team som patienten är ansluten till. Det ska finnas en plan i patientens journal för hantering av eventuella problem med pumpen som inkluderar alternativ symtomlindring.

Ansvarsfördelning

Ordinerande läkare ansvarar för att:

- Kontrollera eventuella läkemedelsallergier samt blandbarhet av olika läkemedel.
- Upprätta en medicinsk vårdplan i patientens journal där det står hur och när en uppföljning ska göras.
- Upprätta aktuell läkemedelslista innan läkemedel ordinerar eftersom hänsyn till pågående läkemedelsanvändning måste tas.
- Ordinera läkemedel i Cosmic enligt rutin **Läkemedelsordination för kontinuerlig subkutan sprutpump (RUT-33194)**.

Sjuksköterska i kommunal primärvård ansvarar för att:

- Iordningsställa och administrera läkemedel i sprutpump enligt ordination.
- Dokumentera given dos och uppföljning av läkemedlets effekt i patientens journal. Symtomskattning med validerade skattningsinstrument ska användas och dokumenteras.

Sjuksköterska i mobilt team ansvarar för att:

- Följa upp läkemedelsbehandlingens effekt genom regelbunden kontakt med patient, närstående eller sjuksköterska i kommunal primärvård.
- Skicka in sprutpump på service.
- Dokumentera var respektive pump förvaras.

Material och läkemedel

Material tillhandahålls av regionen. Sjuksköterska i den kommunala primärvården hämtar läkemedel i det kommunala läkemedelsförrådet. Om läkemedlet inte finns i det kommunala läkemedelsförrådet ska läkemedlet rekvireras eller lämnas ut av teamen.

Förvaring och service

Varje pump är märkt med ett ID-nummer. Teamen bestämmer själva hur många pumpar som förvaras i eget förråd och hur många som lämnas ut till respektive kommun. Fördelningen dokumenteras hos teamen.

Service av sprutpumparna sker var tredje år. Medicinsk teknik meddelar respektive team när det är dags för service och sjuksköterska i teamet skickar in berörd pump till medicinsk teknik via post eller labbil.

Uppföljning av riktlinjen

Palliativa rådet ansvarar för uppföljning av riktlinjen. Inför palliativt råd sammanfattas erfarenheter, synpunkter och eventuella avvikelser kopplade till sprutpumparna på regional palliativ rond som sedan diskuteras och utvärderas på mötet med palliativa rådet.